

ADEDE ARCHEOLOGISCH RAPPORT 266

Archeologienota

Prins Boudewijnlaan

EDEGEM (Antwerpen)

CLAEYS SIMON

Colofon

Uitgever	ADEDE bvba
Jaar van uitgave	2017
Plaats van uitgave	Gent
Redactie	Claeys Simon & Janssens David
ISSN	2033-6810

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van ADEDE bvba. ADEDE bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor fouten voortvloeiend uit diens adviezen.

Inhoudsopgave

1	Gemotiveerd advies.....	- 4 -
2	Programma van maatregelen.....	- 6 -
2.1	Administratieve gegevens	- 6 -
2.2	Aanleiding van het vooronderzoek	- 13 -
2.3	Resultaten bureauonderzoek	- 14 -
2.4	Vraagstelling en onderzoeksdoelen	- 16 -
2.5	Onderzoeksstrategie en -methodes	- 17 -
2.6	Onderzoekstechnieken.....	- 18 -
2.7	Afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk	- 22 -
2.8	Randvoorwaarden	- 23 -
3	Plannenlijst	- 24 -
4	Lijst van figuren	- 25 -

1 Gemotiveerd advies

Het programma van maatregelen geeft een gemotiveerd advies over het al dan niet moeten nemen van maatregelen voor de omgang met archeologisch erfgoed bij bodemingrepen. Het beschrijft de aard van deze maatregelen en de uitvoeringswijze van de eventuele maatregelen. Het gemotiveerd advies is gebaseerd op het verslag van resultaten van het vooronderzoek.

Het door ADEDE bvba uitgevoerde bureauonderzoek kon niet met absolute zekerheid de aan- of afwezigheid van archeologische sporen binnen de contouren van het projectgebied aantonen. Desalniettemin kan op basis van de resultaten van het onderzoek wel een archeologische verwachting alsook een potentieel op kennisvermeerdering worden ingeschat. Echter is geen zekerheid omtrent de reeds aanwezige verstoringen en is verder (voor)onderzoek opportuun om het archeologische verwachtingspatroon en het potentieel op kennisvermeerdering verder af te bakenen.

Het uitgevoerde bureauonderzoek schetst geen specifieke verwachting tot het aantreffen van archeologische restanten. Voor alle periodes geldt een algemeen archeologisch verwachtingspatroon.

De geplande ingrepen kennen naar alle waarschijnlijkheid eenzelfde verstoring qua diepte als de voorgaande bebouwing. Ter hoogte van de bestaande te slopen bebouwing mag een reeds verstoord bodem verwacht worden. Ook de aanwezigheid van een rioelstelsel onder de bestaande verharding wijst erop dat de bodem ook daar al minstens deels verstoord is. Echter zijn geen exacte dieptes gekend van de verstoringen ter hoogte van het projectgebied. De grootste impact op het bodemarchief is te verwachten van de geplande nieuwbouw. Een deel van het grondplan van de geplande gebouwen loopt echter gelijk met het grondplan van de huidige bebouwing en zal daar dus in oppervlakte geen verdere verstoring van de bodem teweeg brengen. De geplande aanleg van verharding kan, omwille van de uitgraving van 30cm, ook mogelijk het bodemarchief verstoren afhankelijk van hoe diep het archeologisch vlak zich bevindt en in hoeverre het nog niet verstoord blijkt te zijn. De groenzones worden op de ploeglaag aangelegd en zullen geen verdere verstoring teweeg brengen.

Alle informatie in rekening genomen en met het oog op de onzekerheid wat betreft de verstoringsgraad (diepte) van de gekende verstoringen ter hoogte van het projectgebied, dient verder archeologische vooronderzoek uitsluitel te geven wat betreft de archeologische verwachting alsook het kennisvermeerderingspotentieel ter hoogte van het projectgebied. Tevens dient verder onderzoek een meer gedegen inzicht te geven in de mogelijke bedreiging die de geplande werken kunnen vormen voor het eventueel aanwezige lokale bodemarchief. ADEDE bvba adviseert dan ook in eerste instantie

een landschappelijk bodemonderzoek, afhankelijk van de resultaten daarvan kan eveneens een uitgesteld vooronderzoek, met ingreep in de bodem, uitgevoerd worden aan de hand van proefsleuven. Gezien het projectgebied momenteel in gebruik is als schoolgebouw en bijhorende speelplaats dient verder vooronderzoek plaats te vinden buiten de schoolperiodes. Er wordt bijgevolg geadviseerd de mogelijkheid van het uitgesteld traject te volgen. Een bijhorend programma van maatregelen wordt hiervoor opgesteld.

2 Programma van maatregelen

2.1 Administratieve gegevens

Projectcode	2017L8
Site	Edegem – Prins Boudewijnlaan
Projectsigle ADEDE	EDE-PRI
Ligging	Prins Boudewijnlaan 352, 2650 Edegem
Bounding Box	Punt 1 (NO): X: 153981,072m Y: 206247,529m Punt 2 (ZW): X: 153903,802m Y: 206180,338m
Topografische kaart	Zie plannr. 1
Kadaster	Edegem, 1 ^e afdeling, sectie A, percelen: 0026/00w015, 0026/00c016 Zie plannummer 3
Soort onderzoek	Bureauonderzoek
Aard van de vervolgwerven	Nieuwbouw kleuterschool
Uitvoerder	ADEDE bvba
Erkenningsnummer ADEDE bvba	2015/00058
Erkend archeoloog	Simon Claeys 2017/00184 Alexander Cattrysse 2017/00187
Tijdelijke bewaarplaats archief	ADEDE bvba
Bibliografische referentie	Claeys S. & Van Wetter S., 2017, Archeologienota Prins Boudewijnlaan - Edegem (Antwerpen), ADEDE Archeologisch Rapport 266, Gent.
Grootte projectgebied	ca. 3387m ²
Periode uitvoering	December 2017
Themen thesaurus Onroerend Erfgoed	Archeologienota, Bureauonderzoek
Verstoorde zones	Zie plannr. 4

ADEDE
SEARCH & RECOVERY

EDEGEM - PRINS BOUWDEWIJNLAAN

Plannr. 1
Topografische kaart

2017L8 5/12/2017

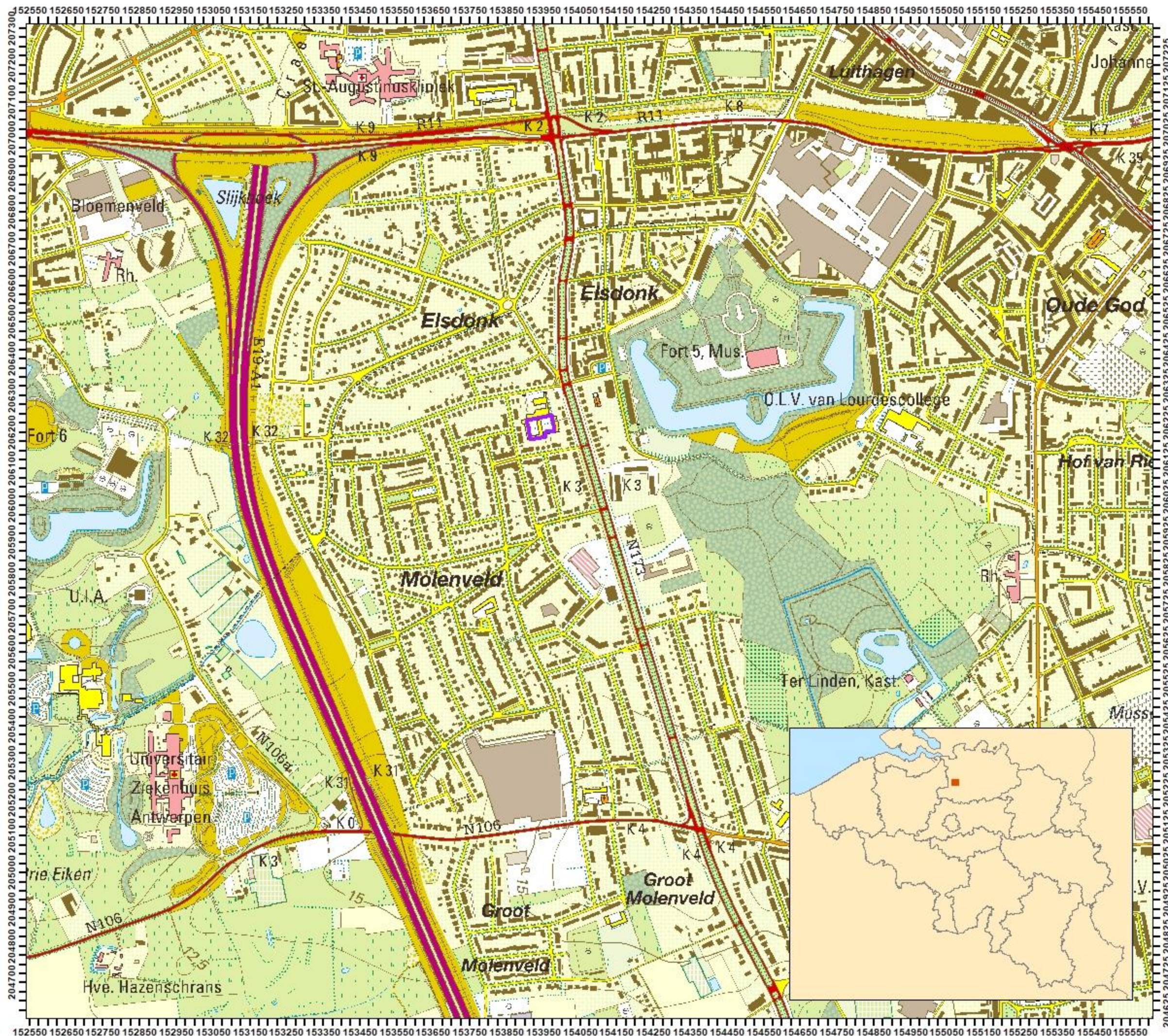
© AGIV

Legende

 Projectgebied

0 750
Meter

ADEDE
SEARCH & RECOVERY

EDEGEM - PRINS BOUWDEWIJNLAAN

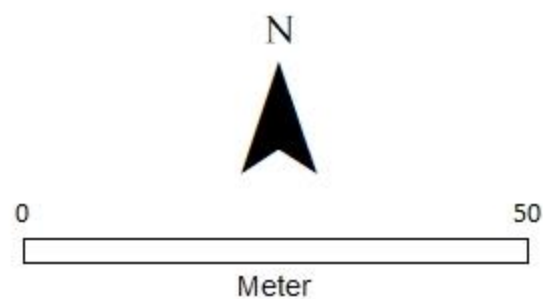
Plannr. 2
Orthofoto 2016

2017L8 5/12/2017

© AGIV

Legende

 Projectgebied

ADEDE
SEARCH & RECOVERY

EDEGEM - PRINS BOUWDEWIJNLAAN

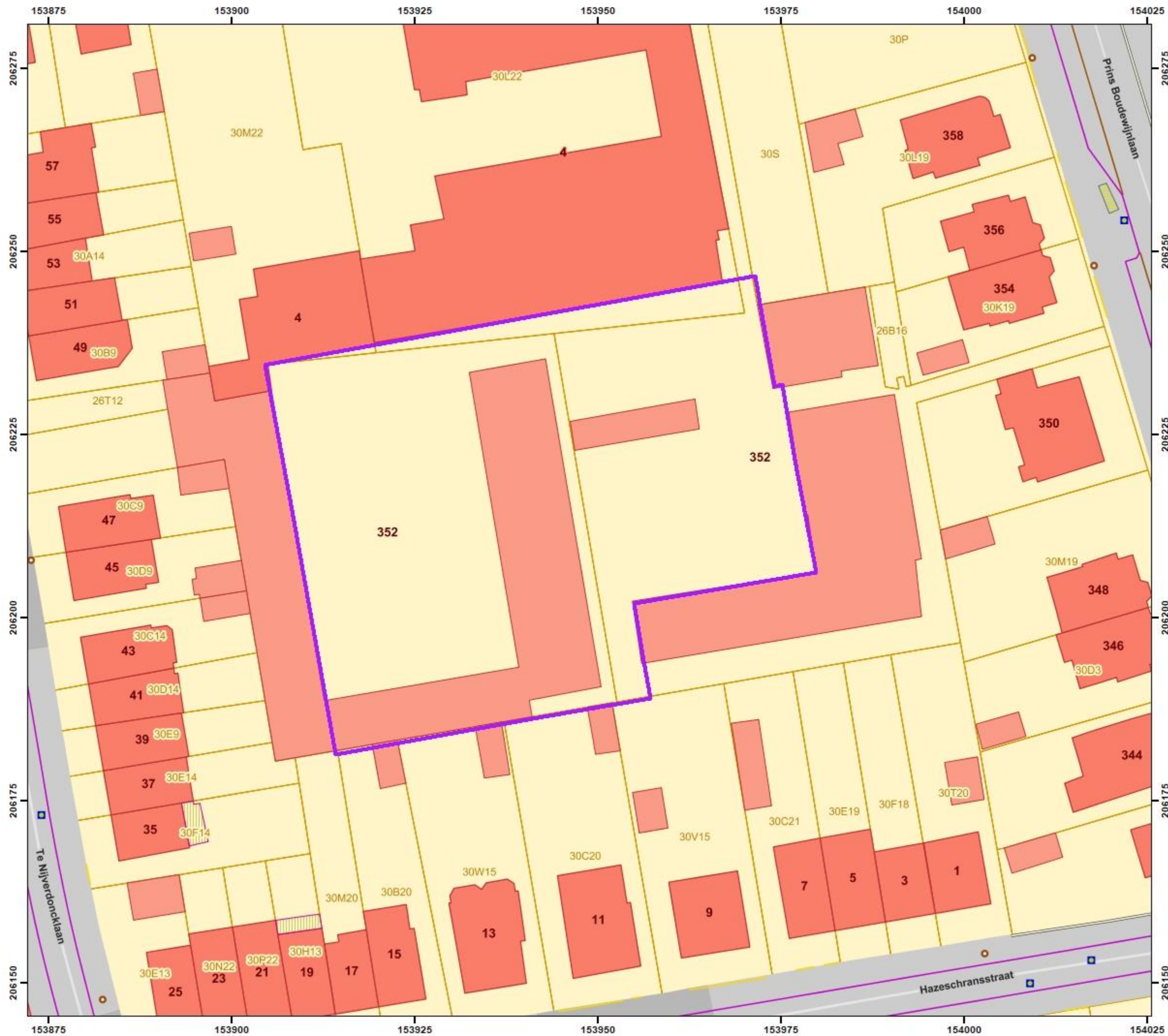
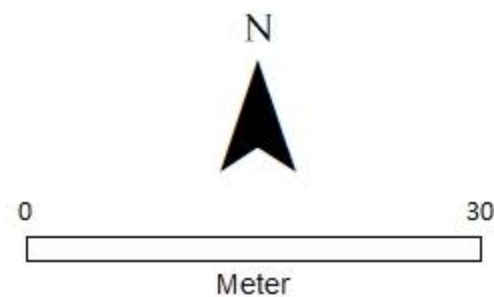
Plannr. 3
GRB (Kadaster)

2017L8 5/12/2017

© AGIV

Legende

 Projectgebied

ADEDE
SEARCH & RECOVERY

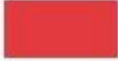
EDEGEM - PRINS BOUWDEWIJNLAAN

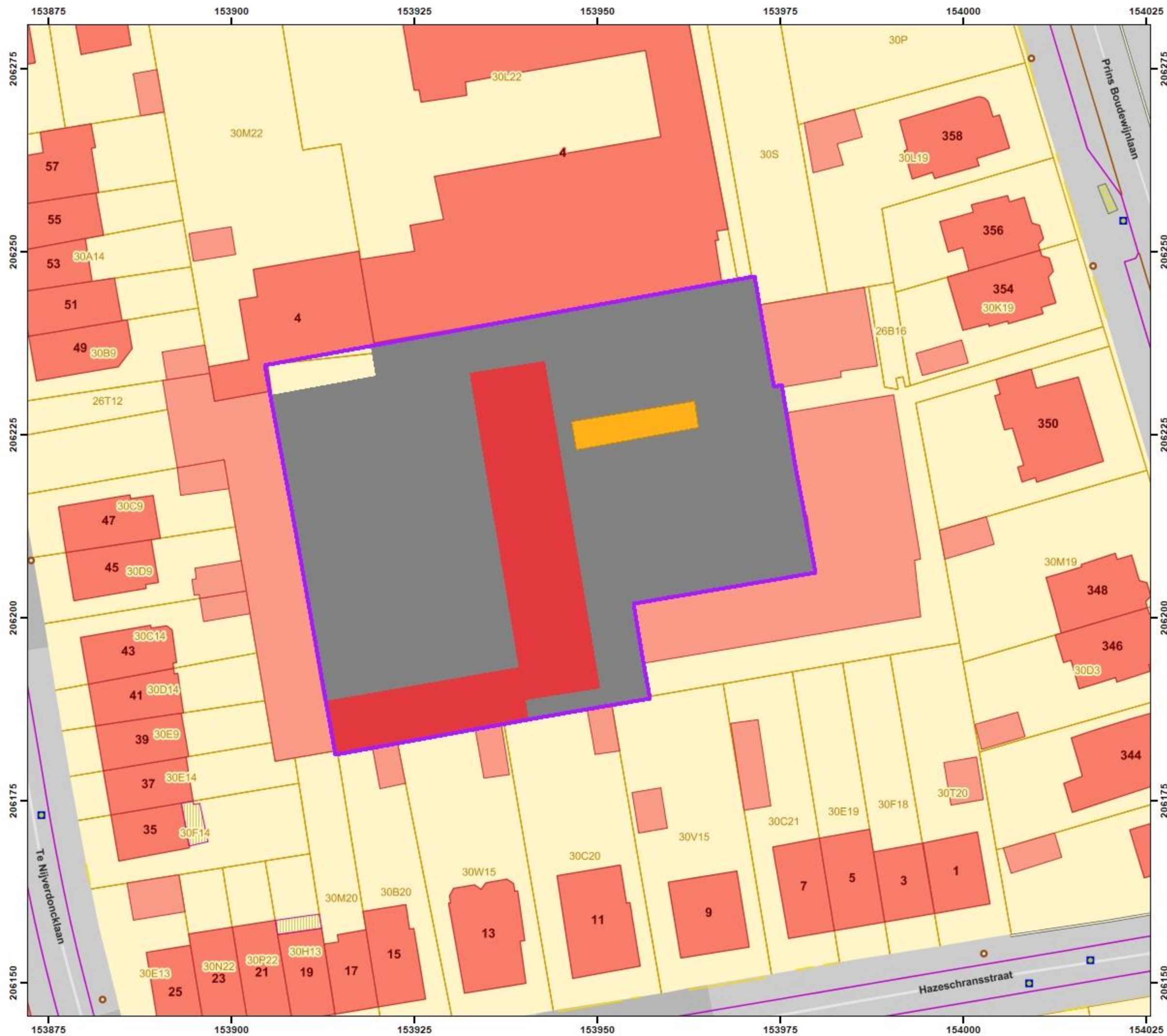
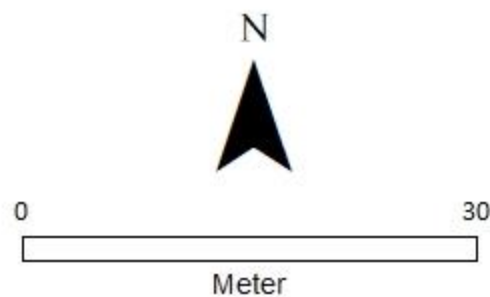
Plannr. 4
Verstoorte zones

2017L8 5/12/2017

© AGIV

Legende

- Projectgebied
- Bebouwing
- Fietsenstalling
- Verharding

ADEDE
SEARCH & RECOVERY

EDEGEM - PRINS BOUWDEWIJNLAAN

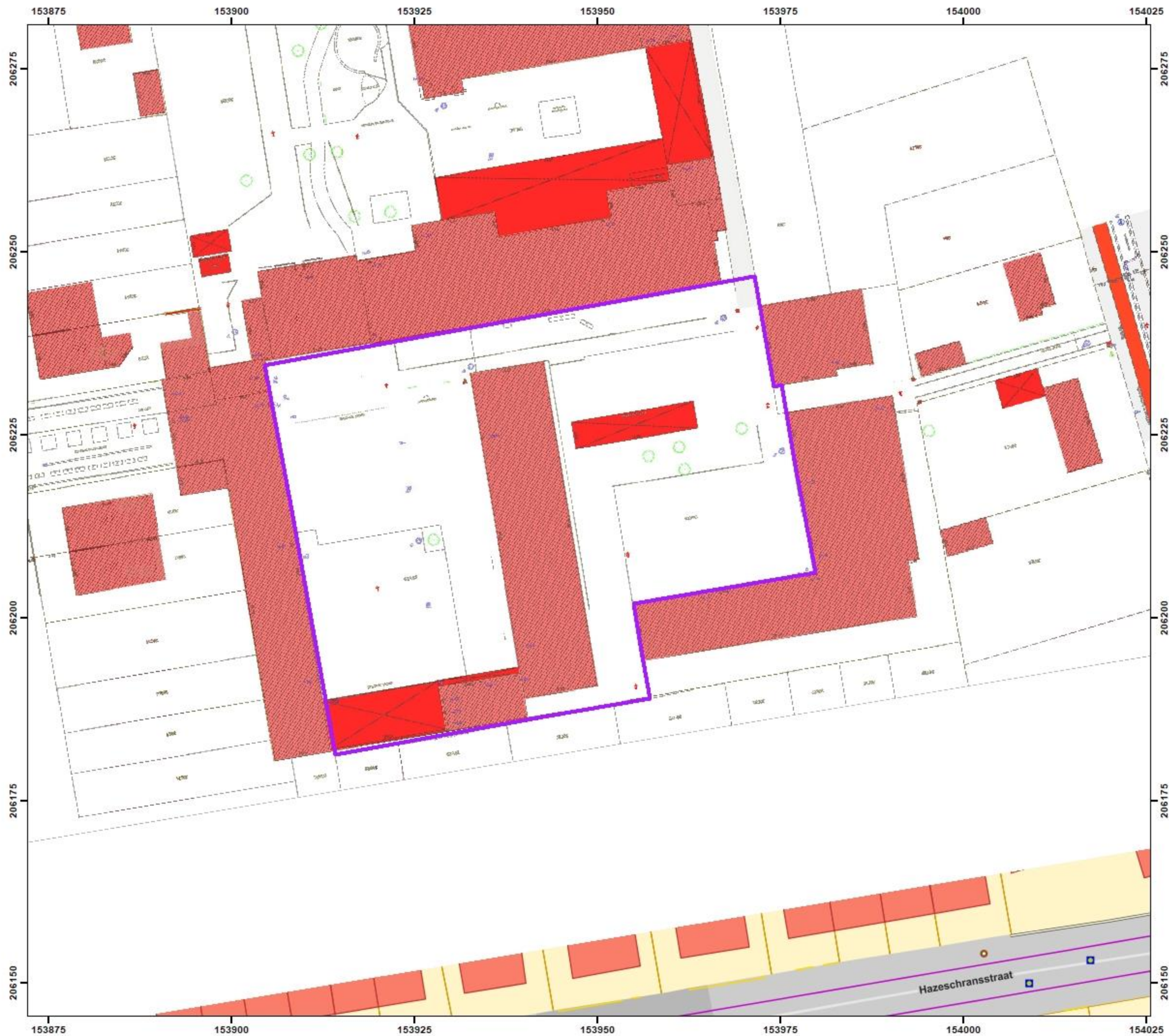
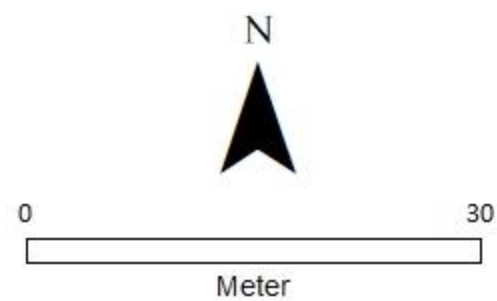
Plannr. 5
Inplantingsplan bestaande toestand

2017L8 5/12/2017

© AGIV

Legende

 Projectgebied

ADEDE
SEARCH & RECOVERY

EDEGEM - PRINS BOUWDEWIJNLAAN

Plannr. 6
Inplantingsplan geplande toestand

2017L8 5/12/2017

© AGIV

Legende

 Projectgebied

2.2 Aanleiding van het vooronderzoek

De archeologienota werd opgemaakt naar aanleiding van een geplande stedenbouwkundige vergunningsaanvraag waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 1000m² of meer beslaat en de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 3000m² of meer bedraagt. De initiatiefnemer is daarom verplicht een bekrachtigde archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag.

De geplande werken omvatten de sloop van de bestaande schoolgebouwen die binnen het projectgebied vallen en de bouw van een nieuw schoolgebouw dat slechts deels binnen het grondplan van de bestaande gebouwen valt.

De op de geplande toestand zichtbare U-vormige gebouwen, vormen in feite één geheel. Ze worden omsloten door een centrale polyvalente ruimte, die eveneens verwarmd is, waardoor ze als één gebouwstructuur kunnen worden beschouwd. De twee U-vormen zijn identiek qua grondplan, alleen kijkt de U-vorm van het noordelijk gelegen gebouw richting het zuiden en vice versa voor het zuidelijk gebouw. Beide U-vormen zijn dus in principe elkaars spiegelbeeld, zij het wel met een lichte zijwaartse verschuiving. Ze hebben een identieke oppervlakte van 549,4m². De muurfunderingen zijn 80cm diep en gaan tot minimaal vorstvrije diepte. De vloerplaat zal 44cm diep in de bodem reiken. In de plannen zijn geen kelderruimtes voorzien. In een eerste fase wordt enkel een benedenverdieping gebouwd, in een latere fase komt er nog een extra verdieping bovenop. Gas- en rioleringsleidingen sluiten aan op het bestaande netwerk, enkel voor het stadswater moet een nieuwe aansluiting worden aangevraagd. De aansluiting zal ter hoogte van de Te Nijverdoncklaan gebeuren.

De rest van de geplande werken omvat een heraanleg en -inrichting van speelplaats en groenzone. De groenzones vergen geen uitgraving en worden aangelegd bovenop de ploeglaag. Drie van de vier bomen in het oostelijke gedeelte blijven behouden, de boom het dichtste bij de geplande gebouwen zal worden gerooid. Ook de boom op de speelplaats wordt gerooid. Twee grote groenzones komen langs de achterzijden van beide U-vormige gebouwen. In de zuidoosthoek komt een groenzone met een boom en ook in het westen komt een groenzone met enkele bomen. In het oosten van het onderzoeksgebied komt een zandbak/speelhoek en in de zuidwesthoek enkele wippen. Voor de aanleg van de nieuwe verharding (1622m²) zal een uitgraving van 30cm plaatsvinden¹.

Voor een inplantingsplan van de ontworpen toestand wordt verwezen naar plannr. 6.

¹ Info aangeleverd door opdrachtgever

2.3 Resultaten bureauonderzoek

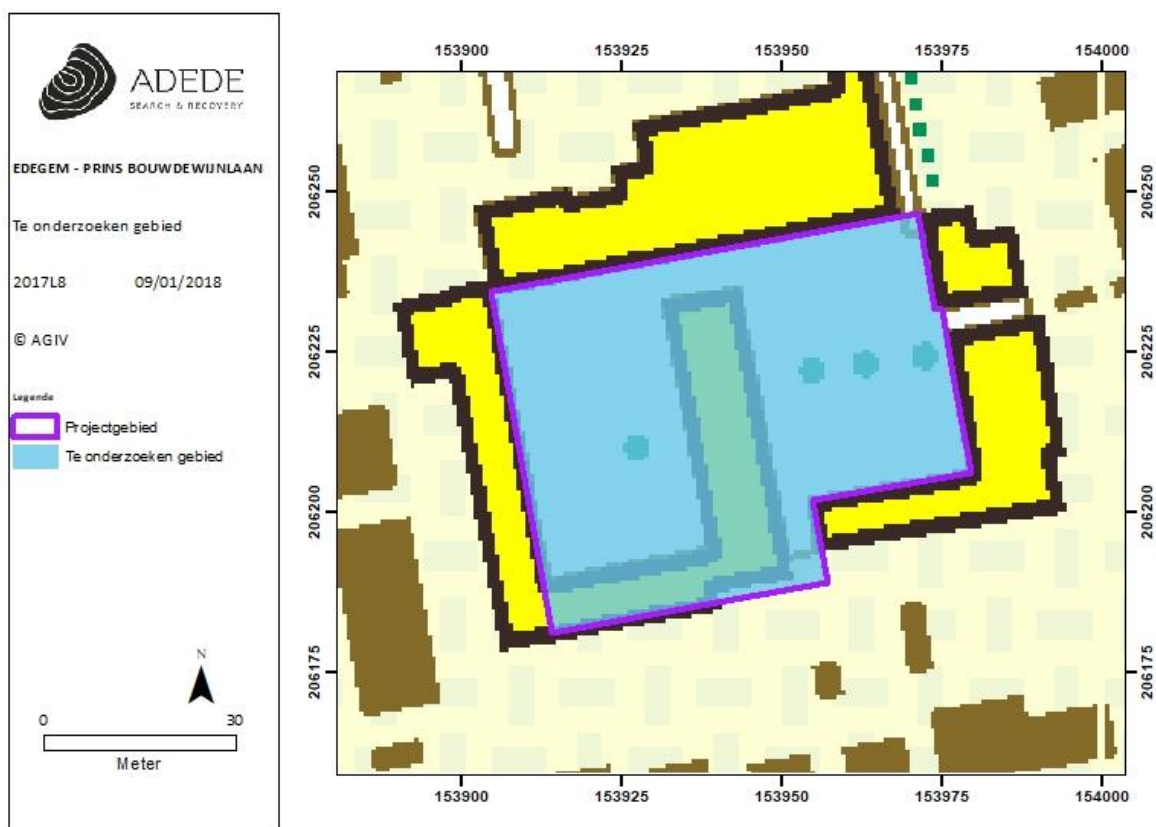
In het kader van het opstellen van de archeologienota werd een bureauonderzoek (projectcode 2017L8) uitgevoerd. Tijdens dit bureauonderzoek werd aan de hand van reeds bestaande bronnen het onderzoeksgebied geografisch, geo(morfo)logisch, historisch en archeologisch gesitueerd. Het bureauonderzoek kon echter niet met zekerheid de aan- of afwezigheid van een archeologische site of resten ter hoogte van het projectgebied vaststellen. Wel was het mogelijk om een inschatting te maken van het archeologisch potentieel. Hiervoor wordt verwezen naar het Verslag van Resultaten van dit bureauonderzoek².

Kort komt het erop neer dat op basis van de ligging van het projectgebied en de reeds gekende archeologische waarden in de onmiddellijke omgeving van het projectgebied er een eerder algemene doch reële verwachting geldt op het aantreffen van archeologisch relevante grondsporen en/of restanten daterend uit de volle middeleeuwen en latere periodes. Voor de oudere periodes geldt een algemene doch eerder lage archeologische verwachting.

Echter kon op basis van de bestaande bronnen geen gedegen inschatting gemaakt worden van de mogelijke impact van de geplande ontwikkelingen op het eventueel aanwezige plaatselijke bodemarchief daar de graad en diepte van de reeds gekende verstoringen niet terdege konden bepaald worden. Het verder vooronderzoek in de vorm van een landschappelijk bodemonderzoek dient hier verder uitsluitsel over te geven.

Op basis van alle gegevens werd een zone afgebakend waarbinnen het plaatselijk bodemarchief mogelijks bedreigd wordt, indien het nog niet dermate verstoord is dat geen nieuwe verstoringen worden toegevoegd in oppervlakte en/of diepte door de geplande ontwikkelingen. Binnen deze zone is verder vooronderzoek noodzakelijk en geldt de archeologische verwachting zoals geponeerd in het bureauonderzoek.

² *Claeys S. & Van Wetter S., 2017, Archeologienota Prins Boudewijnlaan - Edegem (Antwerpen), ADEDE Archeologisch Rapport 266, Gent.*

Figuur 1. Archeologische verwachting binnen het projectgebied.

2.4 Vraagstelling en onderzoeksdoelen

Het uitgesteld vooronderzoek heeft als doel informatie en gegevens te verzamelen die als aanvulling dienen op de reeds bestaande archeologische, geografische, geologische en historische bronnen. In eerste instantie heeft het verder onderzoek als doel na te gaan of het lokale bodemarchief ter hoogte van het projectgebied reeds dermate verstoord is dat de geplande ingrepen geen nieuwe bedreigingen vormen hiervoor. Het onderzoek heeft als uiteindelijk doel na te gaan of er een mogelijk archeologisch waardevolle site binnen de contouren van het onderzoeksgebied aanwezig is. Aan de hand van de verzamelde informatie van het verder onderzoek, gecombineerd met het reeds uitgevoerde bureauonderzoek, kan vervolgens een verder te volgen strategie uitgewerkt worden voor de bescherming van het archeologisch patrimonium ter hoogte van het onderzoeksgebied. Volgende onderzoeksvragen dienen beantwoord te worden aan de hand van het uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem:

In eerste instantie dient een landschappelijk bodemonderzoek uitgevoerd te worden waarbinnen volgende (niet-limitatieve) onderzoeksvragen behandeld dienen te worden:

- *Is de bodemopbouw ter hoogte van het projectgebied verstoord? Zo ja, tot welke diepte en in welke graad?*
- *Wordt het lokale bodemarchief door de geplande ontwikkelingen binnen het projectgebied bedreigd?*

Indien een vervolgonderzoek in de vorm van proefsleuven noodzakelijk blijkt, dienen volgende (niet-limitatieve) onderzoeksvragen behandeld te worden:

- *Zijn er binnen de contouren van het onderzoeksgebied sporen terug te vinden met archeologisch en/of cultuurhistorisch relevante waarde?*
- *Wat is de aard, kwaliteit en informatiewaarde van deze sporen?*
- *Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?*
- *Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?*
- *Wat is de impact van de geplande werken op deze sporen?*
- *Wat is de relatie tussen de archeologische sporen en het landschap?*
- *Welke strategie dient verder gevolgd te worden ter bescherming van het archeologisch patrimonium ter hoogte van het onderzoeksgebied?*

2.5 Onderzoeksstrategie en -methodes

Volgens de CGP, “§5.3 Bepalen van de onderzoeksstrategie” dienen vier criteria in overweging genomen te worden voor het bepalen van de verdere onderzoeksstrategie: Mogelijk, nuttig, schadelijk en noodzakelijk. Hoewel vervolgonderzoek noodzakelijk wordt geacht, zijn niet alle mogelijke onderzoekstechnieken noodzakelijk uit te voeren.

Om de graad van verstoring in de bodem, en dus de mogelijke bewaringstoestand van eventuele sporen, na te gaan kan geopteerd worden voor een landschappelijk bodemonderzoek. Dit dient te gebeuren met het oog op het vaststellen van de opbouw en ontstaansgeschiedenis van de ondergrond en het landschap door middel van boringen. Deze methode biedt echter niet voldoende informatie om een antwoord te bieden op de vraagstelling omtrent de aanwezigheid van archeologische sporen.

Ook geofysisch onderzoek kan een inzicht verschaffen in de verstoringsgraad van de bodem, indien deze verstoord werd door nog steeds aanwezige vaste structuren. Geofysisch onderzoek (GPR) biedt mogelijkheden om zicht te krijgen in de verticale bodemopbouw maar heeft als nadeel de complexe verwerking van de gegevens en het feit dat de verkregen data door bijkomend veldwerk moet gestaafd worden. Met behulp van magnetometrie kunnen ook metalen objecten in de bodem worden opgespoord. Maar geofysisch onderzoek kan niet gebruikt worden om grondsporen en kleine, niet metalen, artefacten op te sporen.

Om na te gaan of zich al dan niet een archeologische site ter hoogte van het onderzoeksgebied bevindt en de aard en bewaringstoestand van deze site te achterhalen, kan geopteerd worden voor een verkennend en waarderend archeologisch booronderzoek. Deze methode is bijzonder nuttig in het opsporen van losse vondstenspreiding van lithisch materiaal kenmerkend voor steentijdsites. Deze techniek is echter minder efficiënt voor het opsporen van grondsporen. Wel kunnen artefacten worden aangeboord, bij een losse vondstspreading is deze techniek voor de periodes recenter dan de steentijden bijgevolg weinig efficiënt.

Door middel van een proefsleuvenonderzoek kan uitspraak gedaan worden over de archeologische waarde van de totaliteit van het terrein door een beperkt, maar statistisch representatief deel van het terrein open te leggen en beperkt op te graven. Op die manier kunnen verantwoorde uitspraken gedaan worden voor de rest van het terrein. Via deze techniek kan zowel de aard van verstoring in de bodem als de aan- of afwezigheid van een archeologische site bepaald worden. Ook kan uitspraak gedaan worden over de aard en bewaringstoestand van een eventueel aanwezige site of archeologische resten.

Een afweging van de verschillende mogelijke technieken in combinatie met het efficiënt inzetten van middelen en een kosten-batenanalyse geven aan dat een combinatie van verschillende technieken hier opportuun is. Gezien in eerste instantie de graad en diepte van de aanwezige verstoringen ter hoogte

van het projectgebied dienen getoetst te worden aan de geplande ontwikkeling wordt hier geopteerd voor een verder vooronderzoek in de vorm van een landschappelijk bodemonderzoek. Indien hieruit blijkt dat de bodemopbouw ter hoogte van het projectgebied voldoende bewaard gebleven is dat de geplande ontwikkelingen een bedreiging vormen voor het plaatselijke bodemarchief dient overgegaan te worden op een proefsleuvenonderzoek om na te gaan of zich al dan niet een archeologische site of relevante archeologische resten ter hoogte van het projectgebied bevinden, wat de aard en kwaliteit is van deze mogelijke sporen en in welke mate deze bedreigd worden door de geplande ontwikkelingen binnen het projectgebied.

2.6 Onderzoekstechnieken

Landschappelijk bodemonderzoek:

Om een beeld te vormen over de opbouw van de bodem en een eerste indruk te krijgen over de graad van verstoring binnen het onderzoeksgebied wordt een landschappelijk bodemonderzoek geadviseerd. Het landschappelijk bodemonderzoek omvat de kartering, door middel van boringen, van de aard, topografie, morfologie en conservering van de ondergrond in functie van een reconstructie van de aardkundige opbouw van het onderzochte gebied, inclusief eventuele bodemvormingsprocessen. Bij de uitvoering van landschappelijk booronderzoek houdt de veldwerkleider dagrapporten bij.

Voor het landschappelijk bodemonderzoek gelden volgende technische bepalingen:

- ***Boor:***

Manuele boringen worden uitgevoerd met een gutsboor of een Edelmanboor. Gutsboren hebben een minimale diameter van 3 centimeter, Edelmanboren een minimale diameter van 7 centimeter. De gehanteerde boor laat steeds toe om een natuurgetrouwe doorsnede te bekomen van de aanwezige aardkundige eenheden. Voor het bekomen van natuurwetenschappelijke stalen worden aangepaste boren aangewend. Bij het gebruik van mechanische boringen wordt een techniek gehanteerd die toelaat om stalen op te boren die van dezelfde kwaliteit zijn als de kwaliteit die in normale omstandigheden bereikt zou worden met een handmatige boring.

- ***Grid en lokalisering:***

De keuze van het grid en de resolutie gebeurt in functie van de te verwachten complexiteit van het landschap, is gebaseerd op de resultaten van het bureauonderzoek en wordt beschreven en gemotiveerd in de rapportering. Indien afgeweken wordt van het initiële opzet op basis van de bekomen inzichten tijdens de uitvoering van het onderzoek, wordt dit eveneens beschreven en

verantwoord in de rapportering. Het grid is steeds van die aard dat het toelaat om voldoende gefundeerde uitspraken te doen over het geheel van het onderzochte gebied.

De lokalisering van de boorpunten gebeurt met xyz-coördinaten (planimetrie in Lambertcoördinaten (EPSG:31370), altimetrie ten opzichte van de Tweede Algemene Waterpassing). De coördinaten worden bepaald met een nauwkeurigheidsgraad van minimaal 1 centimeter.

- *Boordiepte:*

Er wordt geboord totdat het boorprofiel alle aardkundige eenheden omvat waarin archeologische sites in stratigrafisch primaire positie kunnen voorkomen die relevant zijn voor de vraagstellingen van het onderzoek.

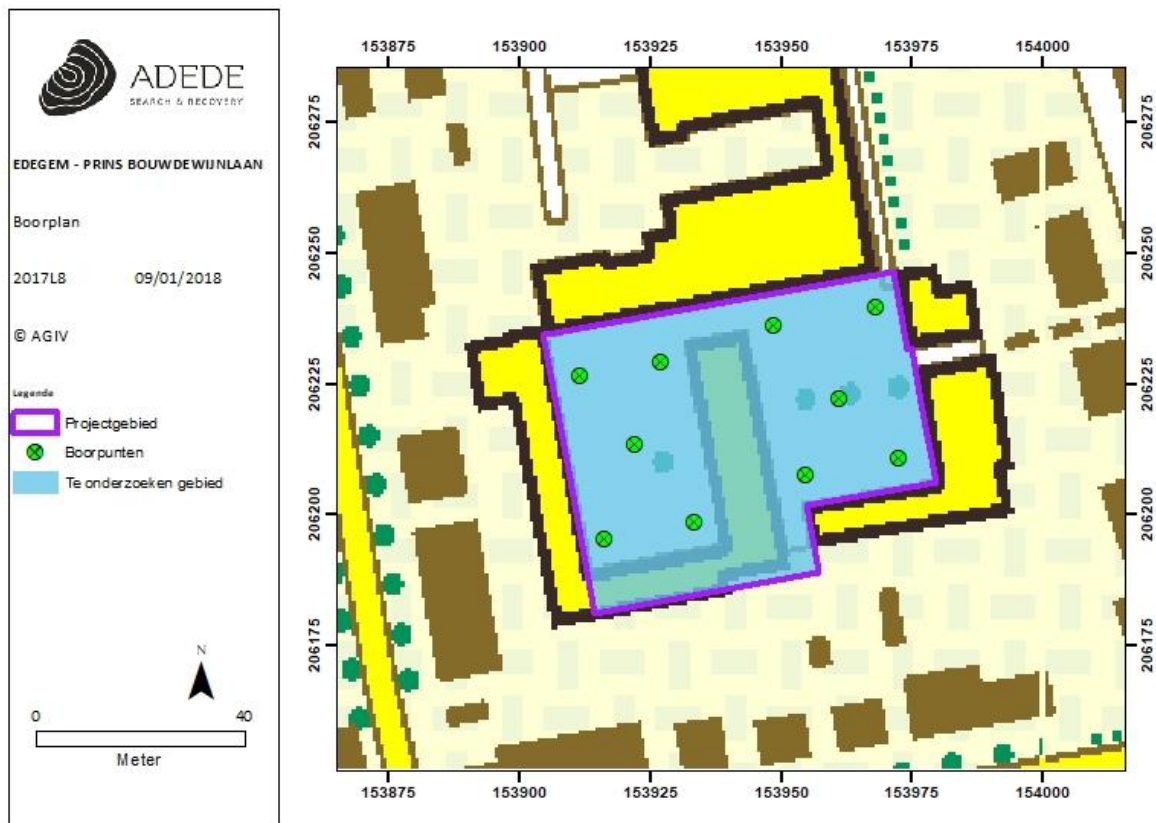
- *Boorbeschrijving:*

Alle boringen worden in het veld beschreven. Deze beschrijving gebeurt conform de technische vereisten aan de boorbeschrijving (zie hoofdstuk 6.13 van de CGP).

Een selectie van representatieve boorprofielen wordt open gelegd en tegen een egale en neutrale achtergrond in detail gefotografeerd, waarbij de stratigrafische volgorde wordt aangehouden, met aanduiding van boven- en onderzijde.

- *Verwerking en interpretatie:*

De boorgegevens worden verwerkt in de boorlijst en daaraan gekoppelde plannen. De boorprofielen worden geanalyseerd en geïnterpreteerd naar zinvolle aardkundige eenheden. Voor elke aardkundige eenheid wordt een beschrijving geboden en wordt de ontstaansgeschiedenis gereconstrueerd. Op basis van de waargenomen variatie in aardkundige opbouw worden alle boorlocaties toegewezen tot een beperkt aantal typeprofielen die representatief zijn voor de onderscheiden variaties in aardkundige opbouw of bodemontwikkeling en –conservatie. Er wordt een overzichtsplaan aangemaakt waarop deze variatie is aangeduid, evenals terreindoorsneden daarvan. Er wordt een digitaal terreinmodel gemaakt van de relevante aardkundige eenheden.

Figuur 2. Boorplan.

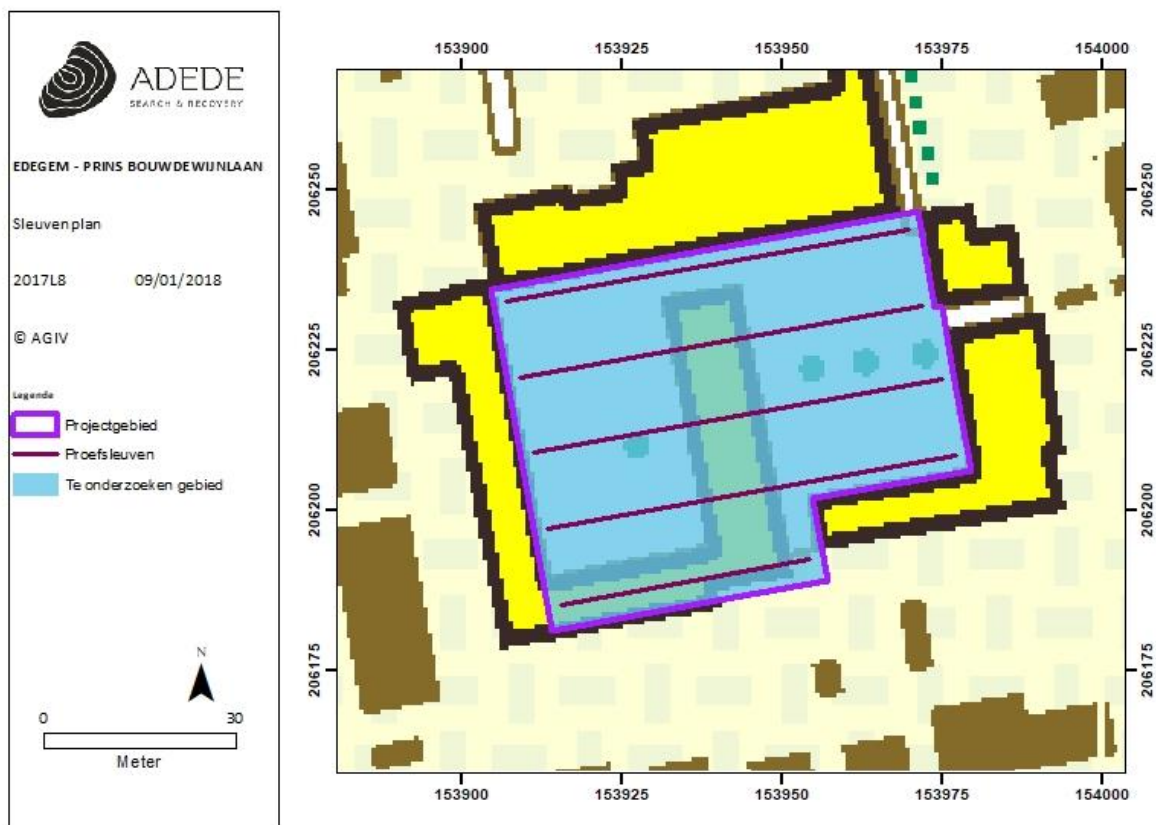
In totaal dienen een tiental boringen uitgevoerd te worden volgens voorgaand boorplan, hierbij zijn de boorpunten globaal uitgezet en dienen deze op basis van terreinkenmerken in het veld definitief uitgezet te worden. Wanneer na afloop van het landschappelijk bodemonderzoek blijkt dat de conserverende factoren van de bodem gunstig zijn en er een goed bewaarde bodemopbouw aanwezig is (Onverstoorde A(p)-C of A(p)-B-C horizonten) waarbij de geplande ontwikkelingen binnen het projectgebied deze onverstoorte bodem en het bijhorende bodemarchief bedreigen dient overgegaan te worden op een proefsleuvenonderzoek. Indien uit het landschappelijk bodemonderzoek blijkt dat ter hoogte van het projectgebied de bodemopbouw reeds dermate verstoord is dat de geplande ontwikkelingen geen nieuwe bedreigingen vormen voor het eventueel aanwezige bodemarchief dient het proefsleuvenonderzoek niet uitgevoerd te worden en dient het onderzoek als volledig beschouwd te worden en kunnen de geplande ontwikkelingen binnen het projectgebied plaatsvinden. Blijkt de bodem dermate zwaar verstoord dat elke kans op het aantreffen van archeologische sporen verdwenen is, dan kan het onderzoek tevens als volledig en afgerond beschouwd worden.

Proefsleuvenonderzoek

Indien een vervolgonderzoek in de vorm van een proefsleuvenonderzoek noodzakelijk blijkt dienen volgende bepalingen in acht genomen te worden:

- Er wordt gebruik gemaakt van continue, parallelle proefsleuven, tenzij hindernissen (bijvoorbeeld bebouwing, beschutting, etc.) dit niet toelaten.
- De afstand tussen de middenassen van de proefsleuven bedraagt telkens minimaal 12m en maximaal 15m.
- De proefsleuven zijn allen 2m breed.
- Alle sleuven worden initieel aangelegd tot op het archeologisch vlak dat tijdens het veldwerk dient bepaald te worden door de veldwerkleider of erkende archeoloog in samenspraak met de aardkundige.
- Dwarssleuven en/of kijkvensters dienen aangelegd te worden op locaties die tijdens het veldwerk bepaald worden door de veldwerkleider in samenspraak met een erkende archeoloog.

De proefsleuven worden in een zuidwest-noordoost oriëntatie aangelegd. Deze oriëntatie werd gekozen naar aanleiding van topografische kenmerken van het terrein alsook de vorm en grootte van het te onderzoeken gebied. Een bufferzone van 2m ten opzichte van de grenzen van het te onderzoeken gebied wordt hier gehanteerd. In totaal worden 5 proefsleuven aangelegd in combinatie met eventuele kijkvenster(s) en/of dwarssleuven.

Figuur 3. Sleuvenplan.

Aan de hand van het bovenstaand beschreven proefsleuvenonderzoek wordt minimaal 10% van het te onderzoeken terrein onderzocht, aan de hand van de dwarsseuven en/of kijkvensters wordt 2,5% van het te onderzoeken terrein onderzocht. Op deze manier kan voldoende informatie verkregen worden om, aangevuld met de resultaten van het bureauonderzoek, de verder te volgen strategie te bepalen.

De geplande proefsleuven (zie sleuvenplan) dienen allen volledig aangelegd te worden, eventuele kijkvensters en/of dwarsseuven dienen ter plaatse, na evaluatie van het terrein en de mogelijk aanwezige sporen bepaald te worden. Het onderzoeksdoel van het proefsleuvenonderzoek is bereikt wanneer de geplande proefsleuven volledig werden aangelegd, alle (mogelijk) aanwezige sporen werden gedocumenteerd en de (niet-limitatieve) onderzoeksvragen succesvol kunnen beantwoord worden.

2.7 Afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk

Er zijn geen afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk.

2.8 Randvoorwaarden

Gezien het projectgebied zich binnen een schooldomein bevindt dat momenteel in gebruik is dient, gezien kleine afbraakwerken noodzakelijk zijn en bijgevolg ook in het kader van veiligheid, het verder vooronderzoek uitgevoerd te worden in een uitgesteld traject buiten de schooluren/periodes.

Indien overgegaan moet worden op een proefsleuvenonderzoek dient alle bestaande bebouwing en verharding te worden afgebroken tot op het maaiveld alvorens aan te vangen met het proefsleuvenonderzoek. Het is hierbij noodzakelijk archeologische begeleiding te voorzien wanneer men bij deze afbraakwerken dieper dient te graven dan het niveau van het huidige maaiveld.

3 Plannenlijst

Plannr.	Beschrijving	Schaal	Wijze vervaardiging	Datum aanmaak
0001	Projectgebied op topografische kaart.	1:10000	digitaal	5/12/2017
0002	Projectgebied op orthofoto uit 2016.	1:750	digitaal	5/12/2017
0003	Projectgebied op GRB kaart, kadastrale informatie.	1:500	digitaal	5/12/2017
0004	Gekende verstoorde zones binnen het projectgebied.	1:500	digitaal	5/12/2017
0005	Inplantingsplan bestaande situatie projectgebied.	1:500	digitaal	5/12/2017
0006	Inplantingsplan geplande situatie projectgebied.	1:500	digitaal	5/12/2017
0027	Te onderzoeken zone binnen het projectgebied/Zone waarbinnen archeologische verwachting geldt.	1:800	Digitaal	9/01/2018
0028	Boorplan	1:800	Digitaal	9/01/2018
0029	Sleuvenplan	1:800	Digitaal	9/01/2018

4 Lijst van figuren

Figuur 1. Archeologische verwachting binnen het projectgebied.	- 15 -
Figuur 2. boorplan.	- 20 -
Figuur 3. Sleuvenplan.	- 22 -